

SD - Poslanska skupina Socialnih demokratov
LMŠ - Poslanska skupina Liste Marjana Šarca
SAB - Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek

Številka: 412-01 / 20 - 0014 /
Datum: 26.02.2021

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	26-02-2021	
Šifra:	412-01/20-14/39	
Povezava:		
EPA:	1397-VIII	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

AMANDMAJI

**k dopolnjenemu Predlogu zakona o nacionalnem demografskem skladu (ZNDS),
druga obravnava, EPA 1397 - VIII, za Državni zbor**

K 1. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi:

»1. člen

(področja urejanja, namen in cilj zakona)

- 1) Ta zakon ureja preoblikovanje Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KAD) v neodvisni, avtonomni rezervni demografski sklad pokojninskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: sklad); cilje in načela njegovega delovanja; vire financiranja in pravila za upravljanje njegovih naložb ter način sofinanciranja pokojninskega in invalidskega zavarovanja skladno z zakonom.
- 2) Republika Slovenija skladu s tem zakonom zagotavlja lastništvo naložb sklada ter mu namenja stalne in dodatne vire financiranja, ki ob prenosu na sklad postanejo naložbe sklada.
- 3) Za upravljanje Sklada obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ga upravlja sklad, se določbe tega zakona ne uporabljajo.
- 4) Za sklad se ne uporabljata ZSDU in ZSDH-1, razen če ta zakon to izrecno določa.«

Obrazložitev:

Predlagana je ureditev, ki sledi veljavnim predpisom in oblikuje demografski rezervni sklad za kritično demografsko obdobje tako, da v ta namen preoblikuje KAD, ga okrepi z dodatnimi viri in določi akumulacijsko dobo ter način sofinanciranja pokojninskega zavarovanja v za to določenem obdobju.

K 5. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi:

»5. člen
(načelo družbeno in okoljsko odgovornega vlaganja)

- 1) Upravljanje naložb sklada mora temeljiti na načelih družbeno in okoljsko odgovornega vlaganja.
- 2) Sklad se pri upravljanju naložb izogiba vlaganjem in dejanjem, ki predstavljajo nesprejemljivo tveganje, da bi sklad pripomogel k neetičnim dejanjem ali opustitvam dolžnih ravnanj, kot so kršitve temeljnih humanitarnih načel, hujše kršitve človekovih pravic, korupcije ali večje okoljske škode.«

Obrazložitev:

Kot opozarja tudi ZPS, se v zakonu po nepotrebnem ponavljajo določila, ki zahtevajo spoštovanje posamičnih zakonov. Tudi v primeru tega člena gre za nepotreben balast, saj je jasno, da je potrebno predpise spoštovati, enako velja za v zakonu opredeljena načela. Sklad in njegovi organi po tem zakonu seveda sodijo med subjekte, za katere zakon velja in morajo zato delovati v skladu z njim.

Zato predlagamo, da se vsebina oz. besedilo člena nadomesti z načelom družbeno in okoljsko odgovornega vlaganja. Predlog besedila je povzet po načelih, ki zavezujejo norveški demografski sklad.

K 16. členu

Za drugim se doda nov, tretji odstavek, ki se glasi:

»3) Sklad ne sme razpolagati s strateškimi naložbami sklada brez soglasja Državnega zbora.« .

Obrazložitev:

Trenutno besedilo zakona ne zagotavlja nadaljnje veljavnosti določil Strategije upravljanja kapitalskih naložb države iz leta 2015. Ta, med drugim, določa minimalne deleže državnega lastništva v posameznih kapitalskih naložbah, glede na njihovo razvrstitev na strateške, pomembne in portfeljske. Pri tem trenutno velja, da lastniški delež države v strateških podjetjih ne sme pasti pod 50% in en glas, pri pomembnih pa je ta meja postavljena pri 25%. Ker predlog zakona predvideva oblikovanje nove strategije in ciljev upravljanja, je potrebno zagotoviti, da ne bo prihajalo do novih privatizacijskih poskusov, za katere se ne bo prevzemala politična odgovornost. Posebej ob upoštevanju, da vladni predlog predvideva porabo sredstev sklada za financiranje tekoče porabe, bo sklad že sicer izpostavljen privatizacijskim težnjam in pritiskom po unovčevanju donosov. Zato se predlaga, da lahko sklad s strateškimi naložbami razpolaga le ob soglasju državnega zbora, s čimer bo zagotovljena tudi politična odgovornost za morebitne tovrstne odločitve.

K 21. členu

Drugi odstavek 21. člena se črta.

Obrazložitev:

Nejasno, s sklicevanjem na drug člen istega predloga zakona, zapisana opredelitev gospodarske družbe, ki naj bi jo upravljal sklad, dejansko pomeni prenos upravljanja Družbe za avtoceste (DARS) v upravljanje demografskega sklada (a ob ohranitvi lastništva Republike Slovenije). Ni jasno, kako naj bi to koristilo doseganju ciljev sklada, še posebej ob upoštevanju dejstva, da ima DARS zakonsko določen namen; njegovih sredstev in dobičkov ni mogoče uporabiti za sofinanciranje pokojninskega sistema, prav tako pa je Republika Slovenija porok za posojila, ki jih je za gradnjo AC-omrežja najel DARS. Zato se predlaga črtanje drugega odstavka, saj je določba nepotrebna, njen obstoj pa dokaz, da je vlada v svojem zakonskem predlogu pozabila na uzakonjene cilje oblikovanja demografskega rezervnega sklada in jih pomešala s spremembami korporativnega upravljanja z (očitno) edinim ciljem, da bodo »skoncitrirane in z enega mesta (*sic!*) upravljane vse naložbe države«, kakor vlada zapiše na 5. strani uvoda v ta zakonski predlog.

Upravljanje DARS s strani demografskega sklada je neprimerno in ne koristi ciljem sklada. Način zapisa kaže na željo pripravljalca, da svoj namen zakrije. Zato predlagamo črtanje tega odstavka.

K 31. členu

Tretji in peti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

»3) Predlog strategije upravljanja naložb sklada pripravi uprava sklada in jo po pridobitvi soglasja nadzornega sveta posreduje v potrditev vladi.

5) Preden vlada potrdi predlog iz tretjega ali četrtega odstavka tega člena in ga pošlje v sprejem državnemu zboru, ga obravnava Ekonomsko-socialni svet.« .

Sedmi odstavek se črta.

Obrazložitev:

Z uveljavitvijo vladnega predloga koncepta demografskega sklada ta postaja izključni lastnik in upravitelj vseh državnih kapitalskih naložb, pri čemer naj bi se določila veljavne strategije upravljanja kapitalskih naložb države nadomestila s sprejemom strategije upravljanja naložb sklada. Ta bo, med drugim, določala tudi minimalne lastniške deleže in cilje upravljanja posameznih naložb. Zaradi izjemnega pomena teh odločitev je primerno, da se pri njenem nastajanju in sprejemanju upoštevajo vsi demokratični standardi in zagotovi sodelovanje vseh deležnikov.

Zaradi demokratičnosti ter inkluzivnosti postopka se predlaga, da predlog strategije upravljanja naložb sklada pripravi uprava in zanjo pridobi soglasje nadzornega sveta. Za tem jo obravnava vlada, pred njeno potrditvijo in končnim sprejetjem v Državnem zboru pa jo mora obravnavati še ekonomsko-socialni svet. Tovrsten *sui generis* postopek je predlagan zaradi izjemnega splošnega pomena delovanja sklada na medgeneracijsko solidarnost in načela socialne države. Ker je sklad sicer popolnoma neodvisen pri upravljanju naložb, je strategija upravljanja naložb sklada edini dodatni akt upravljanja, v katerem bodo deležniki medgeneracijske solidarnosti kot tudi nosilci politične oblasti lahko dali svoj dodaten doprinos k delovanju sklada. Tudi zato je upravičen odstop od sistemske ureditve za gospodarske družbe, po kateri so posli podjetja le stvar organov podjetja ter njegovih lastnikov. Še zlasti je to pomembno zato, ker bo strategija dopuščala skladu prosto razpolaganje z določenimi naložbami, ki pa imajo velik sistemski pomen. Slabo ali preveč tvegano poslovanje sklada bi lahko ogrozilo stabilnost pokojninskega sistema ter posledično tudi socialne sporazume, na

katerih počiva ustroj sistema socialne varnosti. Zato je upravičeno, da svojo vlogo v tem procesu odigra tudi Ekonomsko socialni svet ter da je končna pristojnost sprejemanja pri Državnem zboru, ki zaključi postopek sprejemanja tega temeljnega akta upravljanja.

Ker naj bi strategija določala tudi klasifikacijo posameznih naložb, je neprimerno, če bi se predlogi sprememb oblikovali po nestrokovnih in političnih kriterijih. Zato se predlaga črtanje sedmega odstavka in tako zagotovi, da se bodo tudi morebitne spremembe klasifikacije podjetij sprejemale na podlagi strokovnih kriterijev, na predlog organov sklada, ob sodelovanju deležnikov socialnega dialoga in brez politične samovolje vsakokratne vladajoče večine.

K 32. členu

V drugem odstavku se črta besedilo: »ter gradnje ali pridobivanja domov za starejše občane«.

Obrazložitev:

Sekundarni cilji, poleg sofinanciranja pokojninskega zavarovanja, niso v skladu z uzakonjenimi in v socialnem dialogu potrjenimi cilji oblikovanja demografskega sklada. Za gradnjo domov za starejše bo kljub virom sklada potrebno nameniti tudi javna sredstva, saj sredstva iz sklada nikakor ne morejo zadoščati za pokritje potreb po starostni oskrbi. Glede na vladne usmeritve pri podeljevanju koncesij pa obstaja tudi bojazen, da se bodo celo ta omejena sredstva dodeljevala zasebnikom-koncesionarjem, ki že danes - preko oskrbnin - prevaljujejo stroške gradnje domov na oskrbovance in njihove svojce. Nasprotujemo porabi namenskih pokojninskih sredstev za financiranje drugih, nejasnih namenov. Zato predlagamo črtanje besedila, ki zahteva določitev letnega financiranja gradnje in pridobivanja domov za ostarele iz sredstev, ki bi morala biti v celoti namenjena pokojninski varnosti prihodnjih generacij.

K 38. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi

»38. člen

(doba sofinanciranja obveznega pokojninskega zavarovanja)

- 1) Doba sofinanciranja obveznega pokojninskega zavarovanja traja trideset let in se začne po dvajsetih letih akumulacije iz 39. člena.
- 2) V dobi sofinanciranja sklad nakaže ZPIZ sredstva v višini vsote vsaj:
  1. 70% prihodkov iz obresti in dividend, prejetih v preteklem letu, zmanjšanih za upravičene stroške delovanja in poslovanja sklada v preteklem letu;
  2. 4% vrednosti naložb sklada na zadnji dan preteklega leta.
- 3) Sklad nakaže sredstva ZPIZ najkasneje do 29. septembra tekočega leta.

- 4) Po preteku tridesetih let sklad vsako leto nakaže ZPIZ sredstva v višini 50% prihodkov iz obresti in dividend sklada, prejetih v preteklem letu, zmanjšanega za stroške delovanja in poslovanja v tem letu, ali manj, če bi to pomenilo zmanjševanje skupne vrednosti naložb sklada.« .

Obrazložitev:

Z amandmajem se določa, da se sofinanciranje obveznega zavarovanja začne po dvajsetih letih dobe akumulacije. V času trajanja t.i. dobe sofinanciranja sklad vsako leto nakaže ZPIZ sredstva v višini najmanj vsote 70% prihodkov iz obresti in dividend, prejetih v preteklem letu, zmanjšanih za upravičene stroške delovanja in poslovanja sklada v preteklem letu in 4% vrednosti naložb sklada na zadnji dan preteklega leta. Cilj je, da se na tak način v dobi sofinanciranje stalno zagotavlja pokrivanje vsaj 15% primanjkljaja pokojninske blagajne (ZPIZ), ki je sicer obveznost proračuna. Zato so možna tudi višja vplačila, če sredstva in donosi sklada to dopuščajo.

Določa se, da se izplačila nakazujejo ZPIZ v enakem roku, kot velja za veljavno sofinanciranje; z rokom do 29. septembra tekočega leta. Za obdobje po letu 2071 se skladu določa obveznost sofinanciranja ZPIZ v obliki deleža njegovega donosa, vendar sklad preneha z zmanjševanjem obsega svojih sredstev. Zato po preteku dobe sofinanciranja sklad vsako leto nakaže ZPIZ sredstva v višini 50% prihodkov iz obresti in dividend sklada, prejetih v preteklem letu, zmanjšanega za stroške delovanja in poslovanja v tem letu, ali manj, če bi to pomenilo zmanjševanje skupne vrednosti naložb sklada.

K 45. členu

V prvem odstavku se črta besedilo », ki vključuje tudi Družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d.,«.

Obrazložitev:

Gre za črtanje določila, ki določa upravičenost sklada do povračila stroškov za upravljanje iz sredstev Družbe za avtoceste (DARS). Menimo namreč, da je upravljanje DARS s strani sklada nesmiselno in neskladno z njegovimi cilji. Četudi bi do tega prenosa upravljanja prišlo, je nesmiselno izčrpavati namenska sredstva DARS - za katera s poroštvi jamči država - za druge, nejasne namene.

K 48. členu

Besedilo člena se spremeni tako, da se glasi:

»48. člen
(nadzorni svet sklada in pogoji za članstvo)

- 1) Nadzorni svet sklada ima devet članov, ki jih imenuje državni zbor. Štiri člane predlaga v izvolitev vlada. (po izvedenem postopku iz petega in šestega odstavka tega člena). Štiri člane predlagajo v izvolitev, na podlagi javnega poziva državnega zbora, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije, delodajalske in sindikalne organizacije, ki so članice Ekonomsko-socialnega sveta, upokojenska združenja na ravni države ter Mladinski svet Slovenije. Enega člana predlaga v izvolitev komisija državnega zbora, pristojna za nadzor javnih financ.

- 2) Za člana nadzornega sveta sklada je lahko imenovan kandidat, ki poleg pogojev, ki jih določa zakon, ki ureja gospodarske družbe, izpolnjuje še naslednje pogoje:
1. odlikuje ga osebna integriteta in poslovna etičnost;
  2. njegove izkušnje potrjujejo poslovna uspešnost in ugled;
  3. ima izobrazbo, pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge bolonjske stopnje, ali raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge bolonjske stopnje;
  4. ima najmanj deset let ustreznih delovnih izkušenj kot član uprave, upravnega odbora ali nadzornega sveta gospodarske družbe;
  5. aktivno obvlada slovenski jezik in najmanj en svetovni jezik;
  6. pozna pravice in obveznosti člana nadzornega sveta, kar dokazuje s potrdilom o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov;
  7. ni bil obsojen zaradi kaznivenga dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti;
  8. ne opravlja funkcije, ki je po zakonu, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije, nezdružljiva s članstvom v nadzornem svetu sklada, in take funkcije ni opravljal v preteklih šestih mesecih;
  9. ni fizična oseba, ki ima ali je v zadnjih šestih mesecih imela funkcijo v politični stranki, na katero je bila voljena ali imenovana;
- 3) Člani nadzornega sveta in njihovi ožji družinski člani ne smejo biti v poslovnem razmerju z gospodarsko družbo s kapitalsko naložbo sklada ali z njo povezano družbo. Za poslovno razmerje še šteje vsak pravni posel razen poslov, v katerih je član nadzornega sveta odjemalec običajnih produktov in storitev družbe, v katerih sklad ima ali upravlja kapitalsko naložbo, po splošnih pogojih, ki veljajo za druge subjekte na trgu.
- 4) Kandidat za člana nadzornega sveta sklada mora pred imenovanjem organu, ki ga imenuje, predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je s svojo kandidaturo znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov skladno z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.
- 5) Izpolnjevanje pogojev za člana nadzornega sveta preverja kandidacijska komisija, ki jo imenuje vlada.
- 6) Nadzorni svet sklada mora biti sestavljen iz članov, ki se medsebojno dopolnjujejo po strokovnem znanju, izkušnjah in kompetencah. Vanj morajo biti imenovani strokovnjaki za finance, korporativno upravljanje, upravljanje obveznosti in premoženja, korporacijsko pravo in za upravljanje investicijskih ali pokojninskih skladov.

Obrazložitev:

Vladni predlog predlaga sestavo nadzornega sveta, ki bo kljub široki sestavi omogočala prevlado vsakokratne vladajoče politike pri upravljanju sklada. To je v nasprotju z osnovnim namenom in načelom avtonomnosti sklada, pa tudi z načeloma demokratičnega nadzora in sodelovanja javnosti pri upravljanju javnih zadev. Vladni predlog prav tako znižuje uveljavljene kriterije članstva in ne omogoča učinkovite uveljavitve pravila o medsebojnem dopolnjevanju kompetenc članov nadzornega sveta.

Zato predlagamo preoblikovanje tega člena tako, da bo določal 9-članski nadzorni svet, katerega sestava bo deležniška; vlada pa bo zastopana s svojimi predstavniki. Vse

člane nadzornega sveta bi po postopku, določenem v naslednjem členu, imenoval Državni zbor.

Sklad opravlja pomembno poslanstvo sofinanciranja pokojninskih primanjkljajev za generacije, ki danes komaj vstopajo na trg dela. Njegov dolgoročni pomen je splošen in terja posebne oblike upravljanja, ob upoštevanju njegovih ciljev.

9-članski nadzorni svet omogoča široko sestavo in zastopanost strokovnjakov glede na načrtovano naravo in cilje upravljanja slovenskih demografskih rezerv, ki pa ne bo v nasprotju s splošnim načelom korporativnega upravljanja, da se morajo člani nadzornega sveta medsebojno dopolnjevati po strokovnem znanju, kompetencah in izkušnjah. Pogoji za članstvo v nadzornem svetu so v skladu z dobro prakso korporativnega upravljanja in usklajeni z določili ZSDH-1. Gre za vsebinsko enak predlog, kot ga je vseboval Predlog zakona o Slovenskih demografskih rezervah.

K 48.a. členu

Besedilo člena se spremeni tako, da se glasi:

48.a člen

(dokazila za preverjanje izpolnjevanja pogojev kandidatov za člana nadzornega sveta sklada)

Predlagatelji iz prvega odstavka 48. člena morajo organu, ki preverja izpolnjevanje pogojev kandidatov za člane nadzornega sveta sklada, predložiti sledeča dokazila za predlagane člane nadzornega sveta sklada:

- življenjepis in lastno pisno utemeljitev kandidata, iz katere je razvidno izpolnjevanje pogojev iz prve, druge in četrte alineje drugega odstavka 48. člena in zakona, ki ureja gospodarske družbe, z navedbo in utemeljitvijo strokovnega znanja in kompetenc iz osmega odstavka 48. člena;
- fotokopijo dokazila o pridobljeni izobrazbi iz tretje alineje drugega odstavka 48. člena;
- fotokopijo dokazila o izpolnjevanju pogojev iz pete alineje drugega odstavka 48. člena;
- potrdilo o pridobitvi znanja glede pristojnosti, odgovornosti in delovanja nadzornih svetov iz šeste alineje drugega odstavka 48. člena;
- izpis iz uradne evidence, ki ni starejši od dveh mesecev, iz katerega je razvidno izpolnjevanje pogojev iz sedme alineje drugega odstavka 48. člena;
- lastno pisno izjavo kandidata o izpolnjevanju pogojev iz osme in devete alineje drugega odstavka 48. člena;
- lastno pisno izjavo kandidata o izpolnjevanju pogoja iz tretjega odstavka 48. člena in
- lastno pisno izjavo kandidata iz četrtega odstavka 48. člena.

Obrazložitev:

Amandma je povezan z amandmajema k 48. in 48.b členu in jasno določa vsa dokazila, ki jih morajo kandidati posredovati, glede na pogoje, ki jih določa 48. člen.

K 48.b. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi:

»48.b člen

(postopek preverjanja izpolnjevanja pogojev za člane nadzornega sveta)

- 1) Za preverjanje izpolnjevanja pogojev za člane nadzornega odbora mora vlada imenovati kandidacijsko komisijo, v katerem morajo biti strokovnjaki z izkušnjami iz korporativnega upravljanja, upravljanja kadrovskih virov in delovanja nadzornih svetov. Vsak član kandidacijske komisije mora pred imenovanjem predložiti izjavo, s katero razkriva, ali se je s svojim članstvom v kandidacijski komisiji znašel v okoliščinah, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov skladno z zakonom, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.
- 2) Za člana kandidacijske komisije ne more biti imenovana oseba, ki je član organov politične stranke, ali ki je zadnji dve leti opravljala funkcije v izvršilni ali zakonodajni veji oblasti na državni ali lokalni ravni, ali ki je s kandidatom v sorodstvenem razmerju, kot ga določa zakon, ki ureja integriteto in preprečevanje korupcije.
- 3) Kandidacijska komisija pripravi merila za ocenjevanje strokovnega znanja, izkušenj in veščin, potrebnih za kakovostno opravljanje funkcije člana nadzornega sveta sklada, ter pripravi ciljne strokovne profile za člane. Izvede tudi postopek pridobivanja prijav kandidatov na podlagi odprtega javnega poziva, ki se objavi na spletni strani vlade, ocenjevanje kandidatov ter pripravi predlog kandidatov za člane nadzornega sveta sklada, ki jih v izvolitev Državnemu zboru predlaga vlada. Predlog kandidatov mora vsebovati pisno utemeljitev izbora vsakega kandidata in obrazložitev skladnosti celotnega predloga kandidatov s šestim odstavkom 48. člena tega zakona. Kandidacijska komisija predlog kandidatov predloži vladi.
- 4) Kandidacijska komisija se pred odločanjem Državnega zbora opredeli tudi do kandidatov za člana nadzornega sveta sklada, ki so jih Državnemu zboru predlagale delodajalske in sindikalne organizacije, ki so članice Ekonomsko-socialnega sveta, upokojenska združenja na ravni države, Mladinski svet Slovenije ter komisija državnega zbora, pristojna za nadzor javnih financ.
- 5) Člani kandidacijske komisije so pri svojem delu samostojni, neodvisni in niso vezani na nobene usmeritve ali napotke, delujejo po svoji vesti, odgovorno, skladno z ustavo in zakonom ter etično in transparentno. Kandidacijska komisija pri ugotavljanju in preverjanju pogojev ter preverjanju primernosti in strokovne usposobljenosti upošteva določbe tega zakona.
- 6) Kandidacijska komisija postopek vodi tako, da o njegovem poteku vodi, hrani in arhivira sledljiv zapis za vsakega kandidata. Razgovori s kandidati pred kandidacijsko komisijo se snemajo.
- 7) Kandidacijska komisija v 30 dneh od svoje prve seje posreduje abecedni seznam kandidatov, ki izpolnjujejo pogoje iz 48. člena tega zakona, skupaj s kratkim obrazloženim mnenjem o primernosti in strokovni usposobljenosti za vsakega kandidata posebej, in abecedni seznam tistih, ki ne izpolnjujejo pogojev.

- 8) Dokumentacija o kandidacijskem postopku in postopku imenovanja se hrani skladno s pravili, ki urejajo hrambo dokumentarnega gradiva v javni upravi.« .

Obrazložitev:

Z namenom zagotovitve medsebojnega dopolnjevanja članov nadzornega sveta in izjahajoč iz potrebe, da so vsi kandidati za člana nadzornega sveta preverjeni na enak način, se določa obveznost imenovanja članov nadzornega sveta na način, da vlada oblikuje kandidacijsko komisijo, ki bo preverila usposobljenost in skladnost vseh kandidatov za člana nadzornega sveta, ne glede na njihovega predlagatelja. Mandatno-volična komisija državnega zbora namreč nima potrebnih znanj in kompetenc za oblikovanje tovrstnega organa, prav tako pa je sporno, da vladni predlog predvideva le preverjanje tistih kandidatov, ki jih v izvolitev predlaga vlada. Zato se predlaga, da kandidacijska komisija oceni vse predlagane kandidate in svojo opredelitev do njih predstavi državnemu zboru, ki odloča o imenovanju nadzornega sveta. Postopek je jasno opredeljen, pri čemer upošteva tudi veljavni način, ki se uporablja pri imenovanju članov nadzornega sveta SDH in ki - med drugim - zagotavlja tudi medsebojno skladnost kompetenc članov, ki jo zahtevajo tako veljavni predpisi kot tudi načela dobrega korporativnega upravljanja.

K 54. členu

Besedilo člena se spremeni tako, da se glasi:

»54. člen
(odpoklic člana nadzornega sveta sklada)

Državni zbor lahko člana nadzornega sveta sklada odpokliče:

1. če se ugotovi, da ne izpolnjuje pogojev za imenovanje;
2. če trajno izgubi delovno zmožnost za opravljanje svoje funkcije;
3. če ne opravlja nalog, določenih v tem zakonu in aktih upravljanja naložb iz tega zakona;
4. če ne opravlja nalog, določenih v zakonu, ki ureja gospodarske družbe;
5. če opravlja naloge iz prejšnje alineje nevestno in nestrokovno;
6. če se naknadno ugotovi, da pred imenovanjem v izjavi iz osmega odstavka 26. člena tega zakona ni razkril okoliščin, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov, ali je v njej navedel lažne podatke;
7. če opravlja funkcije, ki so nezdržljive s funkcijo člana nadzornega sveta sklada.«

Obrazložitev:

Glede na to, da so za sklad, kot gospodarsko družbo s posebnim pomenom, vzpostavljeni *sui generis* postopki za imenovanje članov nadzornega sveta, za njihov odpoklic ni mogoče avtomatično uporabiti določil zakona o gospodarskih družbah. Jasnejši kriteriji za odpoklic so vsekakor nujni, ne le zaradi pravne varnosti imenovanih članic in članov, temveč tudi zaradi postopkov njihovega imenovanja (deležniški sistem).

Zato se predlagajo jasni kriteriji, pod katerimi lahko državni zbor odpokliče člana nadzornega sveta.

K 70. členu

Člen se spremeni tako, da se glasi:

»70. člen
(preoblikovanje KAD v sklad)

- 1) Sklad nastane s preoblikovanjem KAD.
- 2) KAD izvede vse potrebne aktivnosti za preoblikovanje družbe KAD v skladu s tem zakonom.
- 3) Organi KAD morajo v enem mesecu od uveljavitve tega zakona pripraviti nov statut in spremembo firme ter sedeža družbe, potrebne za usklajitev s tem zakonom in nemoteno opravljanje obveznosti skladno s tem zakonom. Do spremembe firme in statuta sklada opravlja vse naloge, določene s tem zakonom, pod firmo KAD, morebitne določbe statuta, ki niso skladne s tem zakonom, pa se ne uporabljajo.
- 4) Z dnem veljavnosti novega statuta se KAD preoblikuje v sklad in nadaljuje z izvajanjem pooblastil, pristojnosti, pravic in obveznosti družbe KAD pred preoblikovanjem.«

Obrazložitev:

Republika Slovenija ima v obliki Kapitalske družbe, d.d. že več desetletij vzpostavljen demografski sklad, ki tudi vsebinsko deluje tako. Da bi v celoti izpolnil zakonita pričakovanja, pa bi moral postati resnično avtonomen pri upravljanju svojega portfelja in brez dolžnosti, da svoja sredstva uporablja za prevzemanje lastniških odgovornosti v naložbah, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo. Združeni konglomerat vseh naložb, ki jih želi vlada pripojiti Slovenskemu državnemu holdingu, bi lahko imel velike težave pri izvajanju zakonskih obvez, ki jih bo s tem prevzel.

SDH ima več kot dovolj zakonskih obveznosti, specifičen delokrog in upravlja s podjetji, ki imajo strateški pomen; poleg tega opravlja še naloge odškodninskega sklada. Izplačila odškodnin pa se ne smejo kriti iz sredstev, ki so bila z družbenim dogovorom in sprejetimi zakoni namenjena za pokojninsko varnost. Zato je primerneje, če se v sklad preoblikuje Kapitalska družba, ki že od svojega nastanka deluje po načelih demografskega sklada za sofinanciranje pokojnin.

K 71. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Predlagani prenos lastništva naložb na sklad bo, glede na njegovo strukturo, za sklad predstavljal oviro, ob tem pa na široko odprl vrata za privatizacijo. Zato predlagamo črtanje tega člena.

K 73. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Četudi bi bila uzakonjena neprimerna rešitev, da naloge demografskega sklada opravlja Slovenski državni holding, bi pripojitev Kapitalske družbe in njenih odvisnih družb pomenila konec dolgoletne in večkrat uzakonjene usmeritve, da je pomemben del javnega premoženja namenjen dolgoročnim rezervam pokojninskega sistema. Tudi če se ne bi uveljavili drugi vladni predlogi, ki mešajo lastništvo z upravljanjem lastnine ter močno znižujejo preglednost in strokovnost upravljanja, bi rešitev, s katero bi se celotne slovenske demografske rezerve zlile v premoženje državnega holdinga, pomenilo dokončen odstop od enega od temeljnih državotvornih dogovorov o medgeneracijski solidarnosti. Zato ji nasprotujemo in menimo, da je bistvo oblikovanja rezervnega demografskega sklada prav v tem, da temu namenjeno premoženje ostane v ločenem lastništvu in upravljanju.

Poleg tega je potrebno opozoriti tudi, da KAD upravlja s sredstvi zavarovancev (javnih uslužbencev) in ta predlog člena ne zagotavlja njihove varnosti ter pomeni poseg v njihovo lastninsko pravico.

K 74. členu

Člen se črta.

Obrazložitev:

Portfelj, s katerim bo upravljal demografski sklad, bo v vsakem primeru raznolik: obsegal bo zelo različne oblike premoženja, tako po obliki kot namenu lastništva in načinu upravljanja. Glede na pričakovano strukturo premoženja sklada kot tudi glede na strukturo naložb in delokrog DSU je pričakovati, da bo sklad v vsakem primeru moral oblikovati eno ali več družb in/ali podskladov za npr. upravljanje nepremičnin ali terjatev.

Zato je nesmotrno neposredno ob vzpostavitvi demografskega sklada pripojiti celotno premoženje DSU skladu, saj bo moral v tem primeru sklad opravljati njene specializirane naloge

K 86.b. členu

Za 86.b členom se dodata nova 86.c in 86.č člen, ki se glasita:

»86.c člen

(prehodna ureditev za domače kapitalske naložbe)

- 1) Ne glede na 15. in 86b. člen tega zakona se do sprejetja strategije upravljanja naložb sklada iz 31. člena tega zakona uporablja strategija, sprejeta z Odlokom o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države (Uradni list RS, št. 53/15).
- 2) Z domačimi kapitalskimi naložbami, ki jih strategija upravljanja iz prejšnjega odstavka ne zajema, sklad ne sme razpolagati brez soglasja državnega zbora, do sprejema strategije upravljanja naložb sklada.

86.č člen

(prehodna ureditev za namenske nepremičnine za starejše)

Ne glede na 17. in 72. člen tega zakona se kapitalska naložba v Nepremičninskem skladu PIZ, d.o.o., do sprejema strategije upravljanja naložb sklada, šteje za strateško naložbo sklada, ki upravlja z namenskimi nepremičninami za starejše.« .

Obrazložitev:**K 86.c členu:**

Uveljavitev zakonskih rešitev, ki jih vsiljujejo vladajoči, bo ustvarila več pravnih praznin z nejasnimi posledicami. Z razveljavitvijo ZSDH-1 bodo prenehali veljati tudi akti, sprejeti na njegovi podlagi: med njimi je najpomembnejša Strategija upravljanja kapitalskih naložb države, ki jo je Državni zbor z odlokom določil l.2015 ter klasificira državne kapitalske naložbe na strateške, pomembne in portfeljske. Ker se z morebitnim sprejemom tega predloga zakona nova strategija upravljanja pa še ne bo sprejeta, bi to ustvarilo pravno praznino, ko državnih naložb ne bi varovale nikakršne omejitve. Prosto razpolaganje sklada z njimi, brez sprejetja strategije, pa bi lahko imelo nepopravljive posledice, vključno s hitro in nepregledno privatizacijo.

Veljavna strategija upravljanja kapitalskih naložb države je sicer res sprejeta z ločenim odlokom, ki pa je v celoti vezan na ZSDH-1. Hkrati je tudi zastarela in ne ustreza več dejanskemu stanju. Vendar pa gre za edini pravni akt, ki lastniku in upravniku določa posebne cilje in omejitve upravljanja določenih podjetij; med njimi so najpomembnejši minimalni deleži (50% za strateška ter 25% za pomembna podjetja), ki se jih ne sme privatizirati. Zato, v izogib morebitnim nejasnostim, predlagamo jasno določitev, da se do sprejema novega krovnega akta upravljanja za upravljanje domačih kapitalskih naložb uporablja veljavna Strategija upravljanja kapitalskih naložb države.

Ker veljavna strategija ne zajema vseh podjetij, vladni predlog pa predvideva prenos vseh državnih kapitalskih deležev na sklad, se s predlaganim amandmajem odpravlja pravna praznina, ki bi mnoge kapitalske deleže pustile nerazvrščene. Sklad bi kot lastnik lahko z njimi prosto razpolagal še pred sprejemom strategije upravljanja naložb sklada. V izogib temu se z amandmajem določa, da mora sklad - do sprejema strategije upravljanja naložb sklada iz 31. člena zakona - pridobiti soglasje državnega zbora za razpolaganje z naložbami, ki niso opredeljene v strategiji, sprejeti z Odlokom iz leta 2015. Kot primer takih naložb izpostavljamo podjetji Slovenski državni gozdovi (SiDG in Holding Kobilarna Lipica, ki sta bili ustanovljeni po sprejemu strategije in zato vanjo nista uvrščeni. Zato se predlaga, da se do sprejema strategije sklada omeji razpolaganje s takimi kapitalskimi naložbami.

K 86.č členu:

Naložba ZPIZ v Nepremičninskem skladu PIZ, d.o.o. je utemeljena v 387. členu ZPIZ-2. Gre torej za namensko premoženje pokojninskega zavoda, ki je s krovnim zakonom o pokojninskem zavarovanju namenjeno za točno določen namen: reševanje stanovanjske problematike upokojujencev.

V prvi vrsti bi zato neodplačen prenos pomenil zmanjšanje premoženja pokojninskega zavoda, kar je v direktnem nasprotju z namenom tega zakona, ki naj bi okrepil vire in kapacitete pokojninskega zavoda. Hkrati bi postala nejasna usoda več tisoč najemnikov stanovanjskega fonda Nepremičninskega sklada, ki bi s pripojitvijo sklada izgubil posebni status in se zliil s portfeljem naložbenih nepremičnin sklada, namenjenih zasledovanju ekonomskih ciljev. Amandma se predlaga, da se zavaruje zakoniti namen

tega namenskega premoženja: stanovanjska oskrba upokojencev, invalidov in starejših.

Vladni predlog posega tudi v lastništvo ZPIZ in mu odvzema naložb v Nepremičninski sklad (NS PIZ), ki upravlja s stanovanji za starejše. Ker predlog zakona črta dosedanjo pravno podlago za nadaljnji obstoj tega stanovanjskega fonda kot namenskega premoženja - in da se tega premoženja ne bi opredelilo kot naložbeno nepremičnino, ki mora skladu prinašati dobiček - se predlaga, da se do sprejema strategije upravljanja naložb sklada to naložbo opredeli kot strateško naložbo sklada, ki upravlja z namenskimi nepremičninami (kakor so opredeljene v 10. točki 2. člena tega predloga zakona).

Poslanska skupina Socialnih demokratov

Poslanska skupina Liste Marjana Šarca

Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek